

**R. P. Georgii De Rhodes Avenionensis, È Societate Iesv,
Philosophia Peripatetica, Ad Veram Aristotelis Mentem**

Rhodes, Georges de

Lvgdvni, 1671

Sect. ij. De vnitate numerica, seu indiuiduali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95638)

sionem rei à se, quæ negatio est alterius entis; sed per indiuisiōem rei in se, quæ est negatio multitudinis.

Probatio.

Ratio est, quia negatio quæ constituit formaliter vnitatem, non potest conuenire multitudini: sed esse diuisum à quolibet alio, conuenit etiam multitudini; nam vnus aceruus lapidum non est alius aceruus. Deinde conceptus vnitatis est absolutus; esse autem diuisum à quolibet alio, est conceptus respectiuus. Denique idem aliqua res diuisa est à quolibet alio, quia in se non est diuisa in plura entia; v.g. Petrus idem est diuisus à Paulo, & equo, quia in se non est diuisus in Paulum & equum: ergo indiuisio rei in se prior est quàm diuisio à quolibet alio.

Qualis indiuisio est vnitatis.

Dico quartò, negationem diuisiōis, quam dicit vnitatis, esse negationem diuisiōis in multa entia totalia actu completa, vel in multa entia diuersorum prædicamentorum.

Ratio est, quia illa negatio est propria vnitatis per se, per quam id quod est vnum per se, differt ab eo quod est vnum per accidens, & à multitudine: sed per indiuisiōem in plura entia totalia, vel diuersorum prædicamentorum, vnum per se differt ab eo quod est vnum per accidens; nam aceruus lapidum v.g. diuisus est in multos lapides, qui sunt entia totalia; centenarius hominum est centum homines; album est diuisibile in substantiam & accidens. Quod autem non continet plura entia totalia, est vnum per se: ergo illa indiuisio constituit vnitatem formaliter.

Solutio primæ dubit.

Ad primam respondeo distinguendo illam propositionem: *Passio est aliquid adiacens & superadditum subiecto*; passio sumpta inadæquatè, seu secundum aliquid sui, concedo; passio adæquatè sumpta, nego. Passiones enim transcendentium in recto dicunt ipsum ens, in obliquo autem sunt aliquid adiacens, neque sunt passiones secundum illud solum quod superaddunt, sed secundum illud vt iunctum alteri. Similiter passio prædicatur accidentaliter secundum id quod dicit in obliquo, non secundum totum quod dicit etiam in recto. Est autem discrimen inter passiones transcendentales, & alias quasque passiones, quia transcendentales necessario includunt sua subiecta, non autem alie; debent enim esse reales: non possunt autem habere realitatem, quin includant sua subiecta. Vnum & vnitatis idem significant, sed in modo significandi differunt; nam vtrumque significat ens, & indiuisiōem; sed vnum magis explicitè significat ens, quàm illud significet vnitatis.

Solutio secundæ.

Ad secundam respondeo fundamentum illius negationis, quam vnitatis enti superaddit, posse considerari vel prout est à parte rei, & sic est reuera vnum; vel prout cadit sub intellectu, & sic illud nec est vnum, nec multa, sed præscindit ab vtroque; nam eo ipso quod præscindo hanc negationem, præscindo vnitatem, & sic illud cogitari non potest vt vnum. Ad hanc ergo propositionem, *Illud fundamentum præcisa negatione non est multa*; respondetur cum eadem distinctione, à parte rei non est multa, concedo; prout cadit sub intellectu non est multa, nego; quia intellectus neque affirmat multitudinem, neque illam negat, sed præscindit ab vnitatis, & à multitudine. Deinde concedo fundamentum illius negationis distinguui à negatione; sed nego illud propterea esse vnum seclusa negatione: tunc enim est numerus, quando est distinctio inter duo vna, id est inter ea quæ distinctas habent vnitates; tunc autem nego

esse numerum, quando est distinctio inter duo, quæ non sunt plura vna. Ens & negatio diuisiōis distinguuntur quidem, sed non habent diuersas vnitates, cum per illam negationem ens sit vnum. Homo præcisa illa negatione superaddita non est homo; idem nego tunc hominem distinguui à lapide prout subest illi præcisiōi per intellectum; nec esse non lapidem, non leonem: nam homo includit formaliter vnitatem, quam non includit ens in communi.

Ad tertiam respondeo distinguendo maiorem: Quidquid est in Petro, quatenus est contractum ad Petrum, distinguitur adæquatè à Deo, concedo; quatenus est abstractum, nego; quia ille conceptus entis, quatenus abstractus, non includit vllam rationem, per quam ens illud non possit attribui Deo, & sic illud nec est producibile, nec improducibile; sed ab vtroque præscindit. Deinde nego illam propositionem, *Si ratio entis præcisa non esset vna, non posset reddi vna per formam superuenientem*. Si enim forma illa superueniens sit ipsa vnitatis, certè superueniens subiecto reddit illud vnum. Si autem sit aliqua alia forma, supponit illud iam esse vnum: nam sicut effectus formalis albedinis est facere album, ita effectus formalis vnitatis est facere vnum.

Ad quartam respondeo distinguendo illam maiorem: nullus conceptus simplex potest provenire subiecto à forma adæquatè distincta, concedo; id est à forma, quæ nec includat subiectum, nec in eo includatur: si autem forma distincta sit solum inadæquatè, ita vt in recto duntaxat dicat subiectum, nego.

SECTIO II.

De vnitatis numerica, seu indiuiduali.

Post explicatam vnitatem, quæ genus est ad omnes alias vnitates, sequitur prima eius species, quæ vocatur vnitatis numerica, hæcitas, indiuiduatio, singularitas, differentia indiuidualis, per quam scilicet constituitur indiuiduum. Quæritur autem primò, quid illa sit, & quid superaddat naturæ communi: secundò quodnam sit principium internum & formale, à quo illa oriatur. Quod autem quæri tertio posset, vtrum sola singularitas existant à parte rei, patebit ex statim dicendis de vnitatis vniuersali.

§. I.

Quid sit vnitatis numerica, & quid superaddat naturæ communi.

Certum est primò, vnitatem & differentiam indiuidualem dupliciter posse concipi, primò prout est principium incommunicabilitatis, id est prout est principium cuius natura non potest communicari pluribus; & sic propriè appellatur vnitatis numerica, hæcitas, singularitas. Secundò concipitur prout est differentia quasi materialis & entitativa, id est prout est principium operationum perfectiorum, aut minus perfectarum intra eandem speciem, id est circa eadem obiecta, tum materialia, tum formalia. Sic enim probabam in tractatu de anima, posse indiuidua eiusdem speciei habere differentias indiuiduales, id est materiales, dissimiles & inæquales. Cum enim certum omnino sit, differentias indiuiduales sumptas prout sunt hæcitates, esse non posse inæquales; sic enim dicunt solum in communi

communicabilitatem, quæ in omnibus simillima est, & non potest esse aliquid multis commune; quoties dicitur differentias individuales esse inæquales, significatur eo nomine differentia materialis, non autem vnitas numerica, vel singularitas.

Quid sit vnitas numerica. Certum est secundò vnitatem propriè sumptam non esse aliud quàm entitatem ipsam rei alicuius cum negatione communicabilis ad plura inferiora, ita vt dicat in recto positum entitatem rei alicuius, in obliquo autem incommunicabilitatem illius rei ad plura. Sed hoc tamen vt explicetur,

Prima dubitatio. Ratio dubitandi primò sit, quia id quo Petrus constituitur Petrus, non est id ipsum, quo Petrus constituitur homo; quia id quo constituitur homo, non differt à Paulo, qui est etiam homo; id autem, quo Petrus constituitur Petrus, differt à Paulo: ergo indiuiduatio superaddit naturæ communi aliquid realiter ab ea distinctum.

Secundà. Secundò. Homo non est essentialiter indiuiduum: ergo indiuiduatio est aliquid extra essentiam hominis, & ab ea distinctum. Probo antecedens. Si homo esset essentialiter indiuiduum, non posset multiplicari in plura indiuidua, neque concipi posset sine indiuiduatione; sicut quia Deus est essentialiter indiuiduum, non possunt esse plures Dij, neque concipi potest Deus sine singularitate.

Conclusio trimenbris. Dico primò. Vnitas numerica necessariò est differentia positua superaddita naturæ specificæ, ab ea non realiter, sed ratione tantum distincta. Tres habet partes conclusio.

Vnitas numerica est aliquid superadditum. Ratio prima, quam omnes communiter admittunt, est quia vnum indiuiduum posituè differt ab alio indiuiduo; non differt autem nisi quodlibet indiuiduum differentiam habeat sibi propriam, & posituam, per quam constituitur & distinguatur à quolibet alio. Deinde natura specifica secundum se, & quatenus abstrahit à differentis indiuiduantibus; v. g. natura humana quatenus terminans illum conceptum formalem, quo intelligitur animal rationale, nihil cogitans de Petro & Ioanne, indifferens est & communicabilis, seu determinabilis ad multa indiuidua: debet autem contrahi & determinari per aliquid sibi proportionatum, nempe per aliquid positum, cum positua ipsa sit. Hoc positum est differentia constitutua indiuidui: ergo differentia constitutua indiuidui est aliquid positum superadditum essentia. Denique cum natura specifica præcisè sumpta sit communicabilis multis, & non habeat negationem communicabilitatis adiunctam, natura verò singularis illam habeat, necesse est, vt intelligatur interuenire fundamentum aliquod huius negationis, propter quod illa negatio conueniat naturæ singulari, tametsi non conueniat naturæ præcisè secundum se sumptæ.

Non distinguitur realiter à natura. Ratio secundæ partis, quæ negat positum illud superadditum esse distinctum realiter à natura specifica, facilis est; quia nulla est natura creata, quæ non existat extra causas per actualitatem suam internam, secundum quam etiam terminat actionem producentis: ergo illa non est indiuidua per aliquid quod sit à parte rei distinctum à tali natura. Probat consequentia. Quidquid terminat aliquam productionem est singulariter: natura realis, etiam seclusa omni singularitate, distincta per seipsam, terminat productionem, cum sit extra causas: ergo est singularis se-

A clusa omni singularitate distincta. Deinde humanitas Petri realiter distinguitur ab humanitate Pauli: ergo differentia numerica Petri facit aliud compositum cum humanitate Petri, & indiuiduatio Pauli aliud compositum cum humanitate Pauli. Vel igitur illæ humanitates, quæ sunt partes duorum compositorum differunt inter se numero, vel non differunt. Si differunt, & sunt singulares: ergo inutilis est differentia indiuidualis distincta: si autem non distinguantur, nec sunt singulares: ergo non terminant actiones distinctas. Imò sunt vna planè natura.

B Tertia pars, quod illa vnitas ratione distinguatur à natura, ex duabus præcedentibus sequitur; si enim differentia indiuidualis est aliquid superadditum naturæ communi, & si non est aliquid distinctum realiter, certè sequitur quod sit aliquid ratione distinctum ab illo gradu specifico.

C Ad primam respondeo, illud quo Petrus constituitur homo, esse realiter illud ipsum, quo constituitur etiam Petrus, sed sola distingui ratione; id est illud ipsum reale, quod Petrum reddit hominem, reddit etiam hunc hominem; est enim eadem realis Petri natura, nempe corpus & anima Petri vnita, per quæ Petrus redditur homo, & hic homo. Sed hanc tamen naturam vnā si apprehendat noster intellectus vt est fundamentum in Petro cum Paulo accidentium similitudinem, dicitur Petrum constituere vt homo est, & vocabitur differentia specifica; si eandem apprehendat intellectus, vt fundamentum quorundam accidentium quæ non sunt in Paulo, & est fundamentum etiam incommunicabilitatis, dicitur Petrum constituere vt est Petrus, & vocabitur differentia numerica, seu hecceitas Petri. Petrus ergo realiter à Paulo differt, tum secundum id quo constituitur Petrus, tum secundum id quo constituitur homo; quamuis secundum id quo constituitur homo, sit Paulo similis; secundum id autem, quo constituitur Petrus, sit illi dissimilis. Itaque certum est, Petrum posse concipi vt hominem, quin concipiatur vt Petrus, quia differentia indiuidualis distinguitur ratione à specifica.

D Ad secundam distingo hanc consequentiam: Ergo indiuiduatio est aliquid extra essentiam hominis, vt existentem à parte rei, nego; vt conceptam & præcisam ab intellectu, concedo. Indiuiduatio enim reuera est à parte rei essentia ipsa hominis; sed tamen est aliquid extra conceptum obiectuum essentia, seu extra essentiam vt à nobis conceptam. Nam quamuis concipi possit à nobis essentia hominis, præcendendo à differentis indiuiduantibus, ita vt illæ sint extra conceptum obiectuum essentia humanæ; nihilominus tamen à parte rei non inuenitur essentia hominis extra differentias indiuiduantes, seu hæcceitates humanas; neque hæc extra illam.

S. II.

E Quodnam sit principium intrinsecum & formale, à quo petitur indiuiduatio.

Dico intrinsecum & formale; nam à quo principio externo & efficiente, per quod res ipsæ indiuiduantur, id est cur vnum potius indiuiduum producatur quàm aliud, dictum est 2. *Physic.* Queritur ergo, quodnam sit principium intrinsecum & quasi formale, per quod formaliter res constituitur hæc, & non alia? Qua in

HH h 4 contro

Distinguitur ratione.

Solutio primæ dubitæ.

Solutio secundæ.

controversia tres sunt sententia. Prima communis omnium Thomistarum docet, res non indiuiduari nisi per ordinem ad materiam signatam, id est ut affectam certis quibusdam accidentibus; unde negant naturas abstractas à materia, quales sunt Angeli, esse posse plures intra eandem speciem; sed non posse illos esse numero plures, quin sint etiam plures specie; naturas autem dicentes ordinem ad materiam, posse plures esse numero intra speciem eandem, quia materia signata illas indiuiduat. Secunda sententia est Vasquez *tom. 1. in 3. part. disp. 74. cap. 7.* docentis res quaslibet creatas indiuiduari ex ordine ad has numero circumstantias temporis & loci, in quibus primò producitur. Tertia est Suarez *disp. 5. sect. 6.* res indiuiduari formaliter per suas proprias entitates, quatenus illæ negationem habent communicabilitatis.

Conclusio
quadripar-
tia.

Dico secundò, nullam formam substantialem, aut accidentalem, neque compositum vllum physicum indiuiduari formaliter per materiam aut per ordinem ad illam; neque per ordinem ad has numero causas & circumstantias loci & temporis: sed principium indiuiduationis cuiuslibet esse ipsam entitatem physicam, prout est incommunicabilis ad plura entia completa, quæ sint adæquatè idem cum ipsa. Quatuor partes habet conclusio.

Non petitur
indiuiduatio
à materia
signata.

Prima contra materiam signatam excogitatur à Thomistis, probatur primò, quia anima rationalis postquam separata est à materia & quantitate, manet eadem numero quæ erat ante separationem: anima Christi triduo illo post mortem Christi eadem fuit quæ ante; neque negari potest quod anima S. Petri existens in celo sit eadem illa quæ fuit in corpore: ergo anima non indiuiduatur per materiam. Eademque ratio est formarum materialium, tum substantialium, tum accidentalium; quæ si diuinitus separantur à materia, eadem sunt, quæ fuerunt ante separationem.

Neque dicas illas formas semper dicere ordinem ad materiam, per quem ordinem indiuiduantur. Sed contrà. Nam illæ formæ separate non dicunt ordinem ad vnā potius materiam, quàm ad aliam: ergo non possunt indiuiduari per ordinem ad materiam; alioqui tot res indiuiduas, quot sunt materiæ ad quas dicunt ordinem. Deinde plures numero formæ distinctæ habent ordinem ad hanc numero materiam: ergo indiuiduatio non petitur per ordinem ad materiam: v. g. forma hominis, & forma equi, possunt esse tum simul, tum successiue in eadem materia. Imò in eodem corpore, in quo sunt formæ substantiales, sunt etiam formæ accidentales. Si ergo ex ordine ad materiam peteretur indiuiduatio, certè illæ omnes formæ idem essent indiuiduum. Denique si à sola materia petitur indiuiduatio cuiuslibet compositi, sequitur omnino, quod ignis idem est indiuiduum cum ligno, ex quo productus est; & homo idem indiuiduum cum cibus, quibus nutritur.

Altera pro-
batio.

Secundò, sequitur ex ea sententia, quod Angelis esse non possunt specie plures intra eandem speciem; quod vltro admittunt Thomistæ, clarèque impugnatum est in tractatu de Angelis; quia ipsa materia & quantitas multiplicatur per seipsas intra eandem speciem sine ordine ad aliam materiam & quantitatem: ergo etiam qualibet alia res multiplicari potest numero sine ordine ad materiam. Imò certum est, quod idem Angelus habet plures visiones solo numero distinctas, quæ nullum dicunt ordinem ad materiam: ergo pos-

sunt res indiuiduari & multiplicari numericè sine ordine ad materiam. Sed de hoc alias pluribus.

Si quando autem dixit Philosophus, materiam esse principium indiuiduationis, voluit tantum principium illud, per quod varia nos cognoscimus indiuidua corporea, esse materiam diuersis affectam accidentibus; quoties enim diuersa videntur à nobis accidentia, & diuersa materia, diuersa dicimus esse indiuidua. Non est igitur loquutus de principio indiuiduationis secundum se, sed secundum nostram cognitionem, quæ terminatur ad corpora.

Secunda pars contra circumstantias loci & temporis, à quibus petit Vasquez indiuiduationem, probata est fusiùs 2. *Physicorum*. Est enim procul incredibile, quod hic numero ignis, qui producit hodie Lugduni ab hac causa, non poterit saltem diuinitus produci heri ab alio igne in alio loco. Calor v. g. qui nunc in te producit existente in cubiculo, poterit sine dubio heri produci in aula. Et sanè potuit Deus vno anno tardius producere hunc eundem mundum; vel deat ratio, cur fuisset alius mundus, si Deus illum tardius, aut citius produxisset? Num fuissent idem flores, eadem sidera, eadem animalia, idem homo, si Deus eodem die, vel eodem instanti, re voluit S. Augustinus omnia creasset? Denique hic locus, & hoc tempus seipsis indiuiduantur sine ordine ad alias circumstantias temporis & loci: ergo alij etiam effectus possunt indiuiduari sine tali ordine.

Tertia pars ponit, ipsam entitatem rei esse principium generale cuiuslibet indiuiduationis. Probatur primò, quia si nihil esset, quod sua entitate se indiuiduaret, daretur processus infinitus; quæro enim de illo principio indiuiduationis: Vel illud sua entitate indiuiduum est, & sic frustra est omne aliud principium indiuiduans: vel non se indiuiduat sua entitate, & sic quæro de illo principio altero, deque aliis in infinitum. Deinde illud est principium indiuiduans, per quod res indiuidua distinguuntur à qualibet alia: sed per ipsam entitatem qualibet res ab altera distinguitur; est enim idem principium constitationum, & distinctionum: sed entitas rei est principium eius constitutionum: ergo est principium distinctionum. Denique præciso per intellectum quocunque principio distincto, res per seipsam est extra causas: ergo sine alio superaddito est indiuidua.

Quarta denique pars docet entitatem rei solum non esse principium indiuiduans sine negatione communicabilitatis ad plura entia completa, quæ sint adæquatè eadem cum illa. Ratio est, quia vnitas numerica superaddit enti id per quod distinguitur ab vniuersali: sed id quo vnitas numerica differt ab vniuersali, est incommunicabilitas: ergo vnitas numerica superaddit entitati incommunicabilitatem. Minor certa est; nam vniuersale dicitur id quod secundum rationem aliquam vnā & eandem multis est communicabile; id est, illud quod secundum totum quod includit in se, diuiditur in multa, quæ totum habeant singula quod includitur in illo communi. Itaque vnitas numerica quod vniuersali opponitur, erit illud quod negationem habebit talis communicabilitatis, ita vt vnus numero non includat plura entia completa, quæ sint id totum quod est illud vnus.

Comparari videlicet potest vnus numero vel cum vniuersali, & est ens prout est incommunicabile ad plura, quæ adæquatè sint idem cum toto: vel potest comparari cum ente per accidentia, &

& est ens incommunicabile pluribus, quæ tunc sunt actu completa. Continuum v. g. constat ex pluribus, quæ sunt incompleta, quando sunt unita, & component vnum. Aceruus autem lapidum constat ex lapidibus multis actu completis, quando component aceruum, qui propterea est ens per accidens.

Existentia non est principium indiuiduans. Ex quibus colliges, existentiam non esse magis principium indiuiduans quam essentiam, cum ambæ sint indistinctæ, neque sit maior ratio cur vna indiuiduet, quam altera.

SECTIO III.

De unitate formali.

Eius definitio.

Dico primò, unitatem formalem esse rei indiuisionem in plures essentias dissimiles.

Ratio est, quia natura humana v. g. secundum se sumpta non est indiuisibilis in plures essentias similes; si enim abstrahatur, diuidi potest in Petrum, Paulum, &c. quorum plures sunt realiter essentia inter se similes. At verò quælibet essentia secundum se hoc habet, quod diuidi nullo modo possit in plures essentias dissimiles. Natura v. g. humana, diuidi non potest in humanam & equinam. Illa indiuisibilitas nature in plures essentias dissimiles vocatur vnitas formalis, sicut indiuisibilitas in plures essentias similes & completas vocatur vnitas numerica.

Differt ab unitate numerica. Dico secundò, dari unitatem formalem non realiter, sed ratione distinctam à numerica.

Ratio est, quia nulla est res, cui non conueniat negatio illa, quam vnitas formalis superaddit enti, nempe quod res sit indiuisa in plures essentias dissimiles; homo enim ita dicit essentiam humanam vt adiunctam habeat negationem essentie equinae. Pater autem, quod huiusmodi vnitas distinguatur à numerica, quæ dicit indiuisibilitatem in plures essentias similes: hanc autem formalis vnitas non dicit; ergo alia est vnitas formalis, alia numerica; non quod illæ realiter sint diuersæ, sed solo tantum conceptu, quia essentia singularis, & essentia communis, vt supra sæpe dictum est, sola ratione distinguuntur; sed vnitas formalis non potest magis distingui ab unitate numerica, quam natura communis à singulari: ergo vnitas formalis non distinguitur realiter à numerica.

Differt ab unitate vniuersali. Dico tertio, unitatem formalem esse saltem ratione distinctam ab unitate vniuersali.

Ratio est, quia vnitas vniuersalis consistit in indiuisione nature in plura eiusdem nominis & rationis, cum aptitudine quâ illa natura diuidi possit in illa plura; consistit enim in illis duobus: primum est indiuisio; secundum diuisibilitas. Vnitas formalis dicit quidem indiuisiōnem, sed non dicit diuisibilitatem; significat enim solam essentiam secundum se; siue illa sit singularis, siue sit vniuersalis: ergo vnitas formalis distinguitur per rationem ab unitate vniuersali. Sed hoc tamen vt sit manifestius, explicandæ omnino sunt plures controversiæ circa unitatem vniuersalem, de qua mihi nunc plenè dicendum est; nam tamen à pluribus video Doctoribus in Logica tradi rationem implicatissimam circa questionem vniuersalium, vt sic ad Philosophiam tyronum ingenia informant; certum tamen est illam esse omnino propriam Metaphysicæ; ideoque de vniuersalibus in communi statui nunc plenè dicere, de quibus in particulari dictum est in Logica.

QVÆSTIO III.

De unitate vniuersali, totaque ratione quidditativa vniuersalium.

AD intelligentiam igitur unitatis huius, de qua tot lites moueri solent, dicenda sunt quinque. Primò, quid sit vniuersale, seu quid sit vnitas illa, quæ appellatur vniuersalis. Secundò, vtum detur aliquod vniuersale, natura scilicet aliqua vna & apta inesse multis; an verò conceptus solum aliquis formalis appelletur vniuersalis. Tertiò, vtum existat à parte rei huiusmodi vnitas vniuersalis, an verò tantum per intellectum. Quartò, per quam intellectus operationem fiat vnitas vniuersalis, vtum videlicet illa fiat per solam abstractionem, an verò addi ei præterea debeat cognitio comparatiua. Quintò de proprietatibus vniuersalium.

SECTIO I.

Quid sit vniuersale.

Certum est ex tradenda statim definitione vniuersalium, quod debent in ipso vniuersali distingui pars materialis, & pars formalis. Prima est ipsamet natura realis substrata vniuersalitati, idest quæ denominatur vniuersalis. Altera est ipsa vniuersalitas, videlicet vnitas & aptitudo essendi in multis. Ad explicationem ergo quidditativæ rationis vniuersalium dicendum est primò, quomodo definiatur & diuidatur generatim vniuersale. Secundò, quid sit natura illa, quæ vocatur vniuersalis. Tertiò, quid sit vnitas nature vniuersalis. Quartò, quid aptitudo illa essendi in multis.

§. I.

Vniuersale quomodo definiatur, & diuidatur.

Dico primò, vniuersale communissimè sumptum significare id quod in se vnum est, & est commune pluribus. Quia verò pluribus modis contingit aliquid esse commune pluribus, idèd multiplex omnino est vniuersale.

Vniuersale communiter sumptum definitur.

Primò enim aliud est vniuersale complexum, aliud incomplexum. Complexum est propositio quam vocamus vniuersalem, vt, *Homo est animal*. Vniuersale incomplexum est res aliqua simplex & communis pluribus: & hoc alterum est multiplex; nam aliud est vniuersale in-causando, & est illud, quod plures effectus causat, vt Deus, cælum, &c. Vniuersale in significando est vox significans plura, v. g. hæc vox, *homo*, significat plures homines. Vniuersale in representando est imago multa representans, vt imago leonis omnes representat leones, & cognitio quam habeo de homine, omnes representat homines.

Varie diuisiones vniuersales.

Denique vniuersale in essendo, & in prædicando est illud, quod est in multis, & quod prædicatur de multis, vt natura humana est in Petro, Paulo, &c. De hoc autem solo vniuersali agit Metaphysica, quia illud est propriè vniuersale oppositum singulari, quod nec est, nec esse potest in pluribus, vt Socrates.

Certum est secundò, vniuersale in essendo re- & diffiniri, *Aliquid vnum aptum inesse multis*, vel

Vniuersale in essendo definitur.